

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки та управління

Андрій КОЦУР
2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТОВЕРХОВ

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового
інституту нових освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Міжнародна економіка»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань 07 Управління та адміністрування

спеціальність 075 Маркетинг

освітньо-професійна програма «Маркетинг»

Кафедра міжнародної економіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	2	30	30	4	8	48	120	Екзамен, 2
Заочна	1	2	8	4	-	-	108	120	Екзамен, 2

30.08.2024
[Signature]

Тернопіль – ЗУНУ
2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 075 «Маркетинг», затвердженої Вченою Радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26.06.2024 р.).

Робочу програму склала доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки Ірина ЗВАРИЧ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародної економіки, протокол № 1 від 27.08. 2024 р.

Завідувач кафедри
д-р екон. наук, професор

Ірина ЗВАРИЧ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 075 Маркетинг (протокол № 2 від 30 серпня 2024 р.).

Голова групи забезпечення спеціальності
доктор економічних наук, професор

Тетяна БОРИСОВА

Гарант ОПІ «Маркетинг»
к.е.н., доц., доцент кафедри Маркетингу

Людмила ГАЛЬКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

1. Опис дисципліни «Міжнародна економіка»

Дисципліна «Міжнародна економіка»	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни блок обов'язкових дисциплін, цикл професійної підготовки Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність – 075 Маркетинг	Рік підготовки: <i>денна</i> – перший <i>заочна</i> – перший Семестр: <i>денна</i> – другий <i>заочна</i> – другий
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – Маркетинг	Лекції: <i>денна</i> – 30 год. <i>заочна</i> – 8 год. Практичні заняття: <i>денна</i> – 30 год. <i>заочна</i> – 4 год.
Загальна кількість годин –120 год.	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>денна</i> – 48 год. <i>заочна</i> – 108 год. Тренінг: <i>денна</i> – 8 год. Індивідуальна робота: <i>денна</i> – 4 год.
Тижневих годин – 8 год., з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен.

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Міжнародна економіка»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних і практичних основ функціонування системи мікро- і макроекономічних взаємовідносин, що виходять за національні межі у процесі інтернаціоналізації та глобалізації світогосподарських зв'язків. Курс «Міжнародна економіка» охоплює три блоки питань: теоретичні аспекти формування та функціонування світових ринків та світового господарства; міжнародна мобільність факторів виробництва та основні тенденції розвитку світових ринків; функціональні зв'язки у світовій економіці та місце України.

Головним завданням курсу «Міжнародна економіка» є вивчення студентами сутності і тенденцій інтернаціоналізації економіки, форм, методів економічної діяльності, принципів і середовища її розвитку, практики здійснення і механізмів регулювання, набуття вміння аналізувати й оцінювати світогосподарські явища і процеси у контексті національних інтересів України. Метою навчальної дисципліни

є формування системи знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і інструментарію забезпечення розвитку міжнародної економічної діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

- вивчення суті та закономірностей функціонування й розвитку системи міжнародних економічних відносин;
- виявлення факторів, які впливають на міжнародний поділ праці та формування зовнішньоекономічної політики країни;
- аналіз регіональних інтеграційних процесів у глобальному вимірі;
- дослідження тенденцій розвитку світових ринків товарів й послуг, світового фінансового ринку та світових ринків робочої сили;
- оцінювання сучасної міжнародної регуляторно-координаційної політики в сфері міжнародної торгівлі, руху капіталу та робочої сили.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ЗК13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни:

Дисципліни, які були вивчені раніше: мікроекономіка.

2.5. Програмні результати навчання:

ПРН 2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.

ПРН 3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.

ПРН 15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

3. Програма навчальної дисципліни «Міжнародна економіка»

Змістовний модуль 1

Тема 1. Міжнародна економічна система

Сутність та структура міжнародної економічної систем. Елементи міжнародної економічної системи. Система світового господарства, його елементи. Міжнародний розподіл факторів виробництва, їх мобільність. Міжнародний поділ праці як рушійна сила інтернаціоналізації виробництва. Етапи розвитку міжнародної економіки. Структура міжнародної економіки.

Тема 2. Міжнародна економічна діяльність.

Суть та види міжнародної економічної діяльності. Регулювання міжнародної економічної діяльності. Міжнародні економічні відносини, суб'єкти, об'єкти. Середовище міжнародних економічних відносин. Вплив середовища міжнародних економічних відносин та рівні їх реалізації у XXI ст. (підприємства, міждержавний, регіональний, світовий). Форми міжнародних економічних відносин (міжнародна торгівля товарами, міжнародна торгівля послугами, міжнародний рух капіталу, міжнародна міграція робочої сили, міжнародне науково-технічне співробітництво міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини, міжнародна економічна інтеграція). Класифікація країни в міжнародній економіці.

Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг.

Теорії міжнародної торгівлі. Поняття та форми міжнародної торгівлі. Методи міжнародної торгівлі. Міжнародна торгівля на підставі прямих зв'язків між контрагентами та через організовані товарні ринки, біржі, аукціони. Показники міжнародної торгівлі. Структура та динаміка міжнародної торгівлі товарами. Світовий ринок товарів, його складові, функціонування та ціноутворення. Зовнішньоторговельний контракт. Види послуг у міжнародній торгівлі за класифікацією СОТ (ГАТТ). Міжнародна торгівля послугами; суть та форми. Міжнародне та державне регулювання торгівлі послугами. Трансформація світового ринку товарів та послуг на межі тисячоліть Роль ГАТТ/СОТ в функціонуванні глобальної торгівельної системи. Потенційні можливості України в нарощуванні конкурентних позицій на світовому ринку товарів та послуг.

Тема 4. Міжнародний рух капіталу.

Світовий фінансовий ринок: суть та структура. Міжнародний ринок боргових зобов'язань. Форми і чинники міжнародного руху капіталу. Сучасні особливості міжнародного руху капіталу. Прямі іноземні інвестиції: суть та форми. Портфельні інвестицій: сутність та інструменти міжнародного портфельного інвестування. Міжнародний інвестиційний ринок: суть, специфіка та структура. Міжнародний ринок акцій. Міжнародний ринок облігацій. Міжнародний ринок похідних фінансових інструментів. Інвестиційна привабливість та система показників, що її характеризують. Інвестиційний клімат країни: поняття та головні складові. Форми та методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності. Інституційне регулювання інвестиційної діяльності. Сутність ТНК у системі МЄВ. Фактори розміщення і причини виникнення ТНК. Структура і типи ТНК. Суть і форми

міжнародного кредиту. Інструменти міжнародного кредитування. Оцінка обсягів міжнародного кредитування. Показники заборгованості країн.

Тема 5. Світовий ринок праці та міжнародні міграційні процеси.

Світовий ринок праці: сутність та специфіка, функції та сегменти. Сучасні тенденції модифікації міжнародного ринку праці за умов глобалізації. Географічна та галузева структура світового ринку праці. Поняття міжнародної міграції робочої сил. Види міжнародної міграції робочої сили. Зовнішня і внутрішня міграція; міжнародна міграція робочої сили: еміграція, імміграція, реїміграція. Основні причини та закономірності міжнародної міграції робочої сили. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції. Регулювання міграційних процесів. Україна в міжнародних міграційних процесах.

Змістовний модуль 2.

Тема 6. Світова валютна система.

Сутність міжнародних валютних відносин. Валюта: поняття та види. Резервни валюти. Валютний курс та валютне котирування. Фактори впливу на валютний курс. Валютні режими. Валютна система. Типи валютних систем. Світовий валютний ринок: сутність, функції, структура, суб'єкти. Поняття та види валютних операцій. Відкриття та ведення валютних рахунків, неторгові операції.

Тема 7. Міжнародні розрахунки.

Міжнародні розрахунки: поняття, форми та типи (національною валютою, міжнародною колективною валютою, золотом, клірингові розрахунки). Валютний кліринг. Роль світових фінансових центрів у міжнародних розрахунках.

Тема 8. Платіжний баланс і макроекономічна рівновага.

Платіжний баланс: суть та структура. Фактори впливу на платіжний баланс. Механізм підтримання рівноваги платіжного балансу. Методи регулювання платіжного балансу. Проблеми зовнішньої заборгованості. Міжнародний кредит: поняття, функції та форми. Зовнішній борг. Методи та інструменти управління зовнішнім боргом. Інституційне регулювання міжнародних кредитних відносин.

Тема 9. Міжнародна економічна інтеграція.

Типи міжнародної економічної інтеграції. Зона вільної торгівлі. Зона вільної торгівлі України з ЄС. Організаційні форми співробітництва Україна-НАТО в економічній сфері. Економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Міжнародна економіка» денна форма навчання

Тема	Години					Контрольні заходи
	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг	
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Міжнародна економічна система	2	2	5	2	4	Поточне опитування
Тема 2. Міжнародна економічна діяльність	2	2	6			
Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг	4	4	5			
Тема 4. Міжнародний рух капіталу	6	6	5			
Тема 5. Світовий ринок праці та міжнародні міграційні процеси	4	4	5			
Змістовий модуль 2.						
Тема 6. Світова валютна система	2	2	5	2	4	Поточне опитування
Тема 7. Міжнародні розрахунки	2	2	5			
Тема 8. Платіжний баланс і макроекономічна рівновага	4	4	6			
Тема 9. Міжнародна економічна інтеграція	4	4	6			
Всього	30	30	48	4	8	

заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Міжнародна мобільність факторів виробництва та основні тенденції розвитку світових ринків			
Тема 1. Міжнародна економічна система	4	2	12
Тема 2. Міжнародна економічна діяльність			14
Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг			12
Тема 4. Міжнародний рух капіталу			10
Тема 5. Світовий ринок праці та міжнародні міграційні процеси			14
Змістовий модуль 2. Функціональні зв'язки у світовій економіці та місце України			
Тема 6. Світова валютна система	4	2	12
Тема 7. Міжнародні розрахунки			10
Тема 8. Платіжний баланс і макроекономічна рівновага			12
Тема 9. Міжнародна економічна інтеграція			12
Всього	8	4	108

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Міжнародна економіка»

Денна форма Змістовий модуль 1.

Практичне заняття № 1.

Тема 1. Міжнародна економічна система.

Мета практичного заняття: вивчити закономірності і тенденції розвитку світогосподарської системи, а також факторів її еволюції.

Питання для обговорення:

1. Сутність та структура міжнародної економічної системи.
2. Система світового господарства, його елементи.
3. Міжнародний розподіл факторів виробництва, їх мобільність.
4. Міжнародний поділ праці як рушійна сила інтернаціоналізації виробництва.
5. Етапи розвитку міжнародної економіки.
6. Структура міжнародної економіки.

Практичне заняття № 2.

Тема 2. Міжнародна економічна діяльність.

Мета практичного заняття: вивчити та обґрунтовувати пріоритетні напрями і види міжнародної економічної діяльності, виходячи із принципів сучасного міжнародного поділу праці.

Питання для обговорення:

1. Суть та види міжнародної економічної діяльності.
2. Регулювання міжнародної економічної діяльності.
3. Міжнародні економічні відносини, суб'єкти, об'єкти.
4. Середовище міжнародних економічних відносин.
5. Вплив середовища міжнародних економічних відносин та рівні їх реалізації у XXI ст.
6. Класифікація країн в міжнародній економіці.

Практичне заняття № 3,4.

Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг.

Мета практичного заняття: оволодіти системою кількісних та якісних показників міжнародної торгівлі, та на їх основі вміти проаналізувати тенденції розвитку світового ринку товарів та послуг.

Питання для обговорення:

1. Теорії та методи міжнародної торгівлі.
2. Структура та динаміка міжнародної торгівлі товарами. Світовий ринок товарів: його складові, функціонування та ціноутворення.
3. Види послуг у міжнародній торгівлі за класифікацією СОТ (ГАТТ).
4. Міжнародна торгівля послугами: суть та форми.
5. Міжнародне та державне регулювання торгівлі послугами.
6. Потенційні можливості України в нарощуванні конкурентних позицій на світовому ринку товарів та послуг.

Практичне заняття № 5,6,7.
Тема 4. Міжнародний рух капіталу.

Мета практичного заняття: освоїти базові позиції формування та функціонування світового фінансового ринку; оволодіти знаннями передумов та мотиваційних цілей експорту надлишкового капіталу за межі країн, а також засобів їх реалізації; оволодіти знаннями передумов розміщення транснаціональних компаній та наслідками їх діяльності; оволодіти теоретичними знаннями природи міжнародного кредиту, його можливих джерел, а також механізму одержання та використання кредитних ресурсів.

Питання для обговорення:

1. Теоретичні основи формування світового фінансового ринку.
2. Міжнародний ринок боргових зобов'язань.
3. Форми і чинники міжнародного руху капіталу.
4. Сучасні особливості міжнародного руху капіталу.
5. Прямі іноземні інвестиції: суть та форми.
6. Портфельні інвестиції: сутність та інструменти міжнародного портфельного інвестування.
7. Сутність, специфіка та структура міжнародного інвестиційного ринку.
8. Поняття та складові інвестиційного клімату країни.
9. Форми та методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності.
10. Сутність ТНК у системі МЕВ.
11. Фактори розміщення і причини виникнення ТНК.
12. Структура і типи ТНК.
13. Суть і форми міжнародного кредиту.

Практичне заняття № 8,9.

Тема 5. Світовий ринок праці та міжнародні міграційні процеси

Мета практичного заняття: вивчити закономірності формування світового ринку праці та його структури, а також причини та наслідки сучасної трудової міграції.

Питання для обговорення:

1. Теоретичні засади формування світового ринку праці.
2. Сучасні тенденції модифікації міжнародного ринку праці за умов глобалізації.
3. Географічна та галузева структура світового ринку праці.
4. Поняття та види міжнародної міграції робочої сили.
5. Основні причини та закономірності міжнародної міграції робочої сили.
6. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції.
7. Регулювання міграційних процесів.
8. Участь України в міжнародних міграційних процесах.

Змістовий модуль 2.

Практичне заняття № 10.

Тема 6. Світова валютна система.

Мета практичного заняття: вивчити сутність, структуру, механізм функціонування світової валютної системи.

Питання для обговорення:

1. Сутність міжнародних валютних відносин.
2. Поняття та види валют.
3. Валютний курс та валютне котирування.
4. Фактори впливу на валютний курс.
5. Характеристика типів валютних систем.
6. Сутність, функції, структура та суб'єкти світового валютного ринку.
7. Поняття та види валютних операцій.
8. Порядок відкриття та ведення валютних рахунків.

Практичне заняття № 11.

Тема 7. Міжнародні розрахунки.

Мета практичного заняття: знати типи та види міжнародних розрахунків, а також їх форм за критеріями надійності, строковості та вартісних параметрів.

Питання для обговорення:

1. Поняття міжнародних розрахунків.
2. Форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика.
3. Характеристика типів міжнародних розрахунків.
4. Роль світових фінансових центрів у міжнародних розрахунках.

Практичне заняття № 12,13.

Тема 8. Платіжний баланс і макроекономічна рівновага.

Мета практичного заняття: оволодіти методиками складання платіжного балансу, уміти його аналізувати та відображати зовнішньоекономічні операції країн за його статтями.

Питання для обговорення:

1. Сутність та структура платіжного балансу.
2. Фактори впливу на платіжний баланс.
3. Механізм підтримання рівноваги платіжного балансу.
4. Методи регулювання платіжного балансу.
5. Проблеми зовнішньої заборгованості.
6. Методи та інструменти управління зовнішнім боргом.
7. Інституційне регулювання міжнародних кредитних відносин.

Практичне заняття № 14,15.

Тема 9. Міжнародна економічна інтеграція.

Мета практичного заняття: вивчити типи міжнародної економічної інтеграції; уміти аналізувати процеси міжнародної економічної інтеграції різних рівнів; обґрунтовувати переваги та недоліки форм економічної інтеграції.

Питання для обговорення:

1. Сутність та типи міжнародної економічної інтеграції.
2. Класифікація та різновиди зон вільної торгівлі.
3. Зона вільної торгівлі України з ЄС.
4. Організаційні форми співробітництва України-НАТО в економічній сфері.
5. Економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції.

Заочна форма
Змістовий модуль 1.
Практичне заняття № 1.

Тема 1. Міжнародна економічна система.

Мета практичного заняття: вивчити закономірності і тенденції розвитку світогосподарської системи, а також факторів її еволюції.

Питання для обговорення:

1. Сутність та структура міжнародної економічної системи.
2. Система світового господарства, його елементи.
3. Міжнародний розподіл факторів виробництва, їх мобільність.
4. Міжнародний поділ праці як рушійна сила інтернаціоналізації виробництва.
5. Етапи розвитку міжнародної економіки.
6. Структура міжнародної економіки.

Тема 2. Міжнародна економічна діяльність.

Мета практичного заняття: вивчити та обґрунтовувати пріоритетні напрями і види міжнародної економічної діяльності, виходячи із принципів сучасного міжнародного поділу праці.

Питання для обговорення:

1. Суть та види міжнародної економічної діяльності.
2. Регулювання міжнародної економічної діяльності.
3. Міжнародні економічні відносини, суб'єкти, об'єкти.
4. Середовище міжнародних економічних відносин.
5. Вплив середовища міжнародних економічних відносин та рівні їх реалізації у XXI ст.
6. Класифікація країн в міжнародній економіці.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг.

Мета практичного заняття: оволодіти системою кількісних та якісних показників міжнародної торгівлі, та на їх основі вміти проаналізувати тенденції розвитку світового ринку товарів та послуг.

Питання для обговорення:

1. Теорії та методи міжнародної торгівлі.
2. Структура та динаміка міжнародної торгівлі товарами. Світовий ринок товарів: його складові, функціонування та ціноутворення.
3. Види послуг у міжнародній торгівлі за класифікацією СОТ (ГАТТ).
4. Міжнародна торгівля послугами: суть та форми.
5. Міжнародне та державне регулювання торгівлі послугами.
6. Потенційні можливості України в нарощуванні конкурентних позицій на світовому ринку товарів та послуг.

Тема 4. Міжнародний рух капіталу.

Мета практичного заняття: освоїти базові позиції формування та функціонування світового фінансового ринку; оволодіти знаннями передумов та мотиваційних цілей експорту надлишкового капіталу за межі країн, а також засобів їх реалізації; оволодіти знаннями передумов розміщення транснаціональних

компаній та наслідками їх діяльності; оволодіти теоретичними знаннями природи міжнародного кредиту, його можливих джерел, а також механізму одержання та використання кредитних ресурсів.

Питання для обговорення:

1. Теоретичні основи формування світового фінансового ринку.
2. Міжнародний ринок боргових зобов'язань.
3. Форми і чинники міжнародного руху капіталу.
4. Сучасні особливості міжнародного руху капіталу.
5. Прямі іноземні інвестиції: суть та форми.
6. Портфельні інвестиції: сутність та інструменти міжнародного портфельного інвестування.
7. Сутність, специфіка та структура міжнародного інвестиційного ринку.
8. Поняття та складові інвестиційного клімату країни.
9. Форми та методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності.
10. Сутність ТНК у системі МЕН.
11. Фактори розміщення і причини виникнення ТНК.
12. Структура і типи ТНК.
13. Суть і форми міжнародного кредиту.

Тема 5. Світовий ринок праці та міжнародні міграційні процеси

Мета практичного заняття: вивчити закономірності формування світового ринку праці та його структури, а також причини та наслідки сучасної трудової міграції.

Питання для обговорення:

1. Теоретичні засади формування світового ринку праці.
2. Сучасні тенденції модифікації міжнародного ринку праці за умов глобалізації.
3. Географічна та галузева структура світового ринку праці.
4. Поняття та види міжнародної міграції робочої сили.
5. Основні причини та закономірності міжнародної міграції робочої сили.
6. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції.
7. Регулювання міграційних процесів.
8. Участь України в міжнародних міграційних процесах.

Змістовий модуль 2.

Практичне заняття № 2.

Тема 6. Світова валютна система.

Мета практичного заняття: вивчити сутність, структуру, механізм функціонування світової валютної системи.

Питання для обговорення:

1. Сутність міжнародних валютних відносин.
2. Поняття та види валют.
3. Валютний курс та валютне котирування.
4. Фактори впливу на валютний курс.
5. Характеристика типів валютних систем.
6. Сутність, функції, структура та суб'єкти світового валютного ринку.

7. Поняття та види валютних операцій.
8. Порядок відкриття та ведення валютних рахунків.

Тема 7. Міжнародні розрахунки.

Мета практичного заняття: знати типи та види міжнародних розрахунків, а також їх форм за критеріями надійності, строковості та вартісних параметрів.

Питання для обговорення:

1. Поняття міжнародних розрахунків.
2. Форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика.
3. Характеристика типів міжнародних розрахунків.
4. Роль світових фінансових центрів у міжнародних розрахунках.

Тема 8. Платіжний баланс і макроекономічна рівновага.

Мета практичного заняття: оволодіти методиками складання платіжного балансу, уміти його аналізувати та відображати зовнішньоекономічні операції країн за його статтями.

Питання для обговорення:

1. Сутність та структура платіжного балансу.
2. Фактори впливу на платіжний баланс.
3. Механізм підтримання рівноваги платіжного балансу.
4. Методи регулювання платіжного балансу.
5. Проблеми зовнішньої заборгованості.
6. Методи та інструменти управління зовнішнім боргом.
7. Інституційне регулювання міжнародних кредитних відносин.

Тема 9. Міжнародна економічна інтеграція.

Мета практичного заняття: вивчити типи міжнародної економічної інтеграції; уміти аналізувати процеси міжнародної економічної інтеграції різних рівнів; обґрунтовувати переваги та недоліки форм економічної інтеграції.

Питання для обговорення:

1. Сутність та типи міжнародної економічної інтеграції.
2. Класифікація та різновиди зон вільної торгівлі.
3. Зона вільної торгівлі України з ЄС.
4. Організаційні форми співробітництва України-НАТО в економічній сфері.
5. Економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції.

6. Тренінг з дисципліни «Міжнародна економіка»

Мета тренінгу з дисципліни «Міжнародна економіка» – формування у студентів цілісного бачення, критичного мислення та пропонування обґрунтованих рішень на основі використання теоретичних знань під час розв'язання практичних завдань та вміння змістовно інтерпретувати отримані результати.

Організація і проведення тренінгу

Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

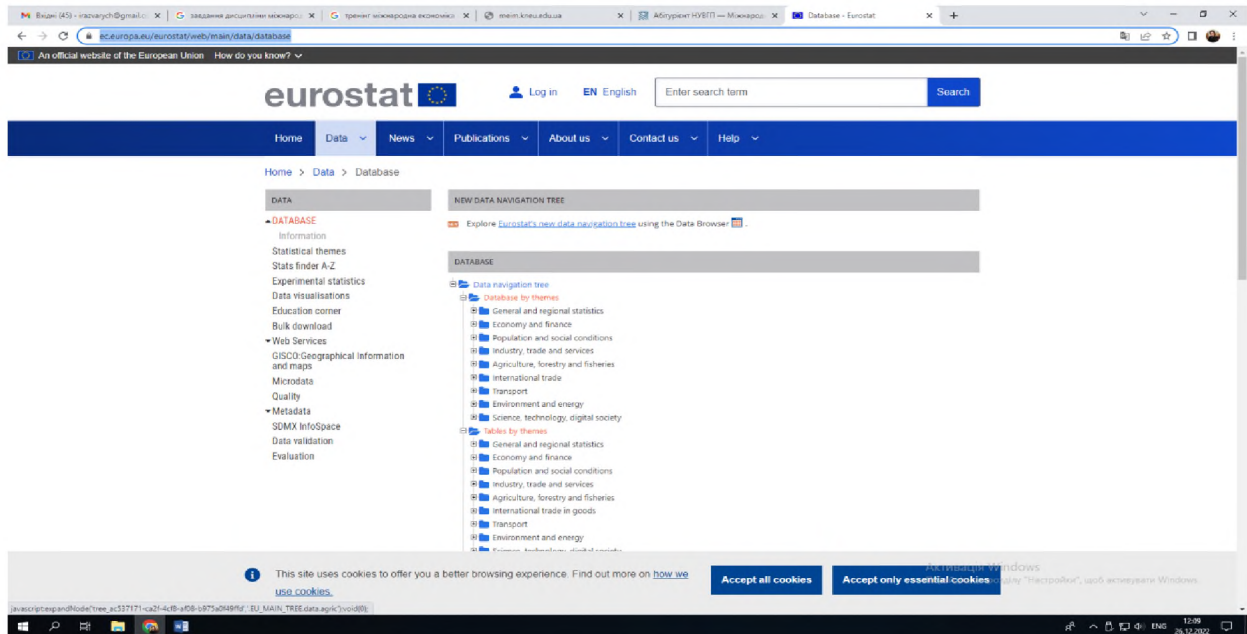
Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

Практична частина реалізується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

Підведення підсумків. Обговорюється результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносилися на тренінгові заняття.

Тематика тренінгу:

Завдання 1. Оцінювання та аналіз показників Євростату, використовуючи дані за офіційним посиланням <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database>.

Завдання 2. Ознайомитися з основними положеннями Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Визначити ключові економічні вигоди та виклики, які стоять перед Україною в контексті виконання цієї угоди.

Завдання 3. SWOT-аналіз участі країни у міжнародних економічних організаціях. Провести SWOT-аналіз участі країни (на вибір) у міжнародних економічних організаціях, таких як СОТ, МВФ, Світовий банк. Оцінити сильні та слабкі сторони членства, а також можливості та загрози, пов'язані з інтеграцією в глобальну економіку. Запропонувати пропозиції щодо поліпшення позицій країни у цих організаціях.

За результатами проходження тренінгу студент отримує оцінку, яка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання трьох завдань.

7. Самостійна робота студентів

Організація самостійної роботи студентів вимагає особливої уваги, тому, що частина питань, кожної теми виноситься на самостійне вивчення студентами. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених кафедрою для вивчення навчальної дисципліни. Методичні матеріали передбачають можливість проведення самоконтролю (питання, тестування) з боку студента. Самостійна робота над засвоєнням дисципліни може виконуватися у читальних залах академії, навчальних кабінетах та комп'ютерних

лабораторіях, в домашніх умовах. Кафедра забезпечує консультації з окремих найскладніших тем курсу. Викладачі кафедри здійснюють також поточний і підсумковий контроль та аналізують результати самостійної роботи студента.

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалом, який опрацьовується на навчальних заняттях.

Самостійна робота передбачає підготовку двох завдань: есе з проблемних питань (3-4 сторінки друкованого тексту) та реферату (10 сторінок друкованого тексту).

Завдання 1. Підготувати есе (одна з тем на вибір):

1. Основні тенденції сучасного розвитку світового господарства.
2. Класифікація країн за рівнем економічного розвитку (ООН).
3. Класифікація країн за методиками Світового банку.
4. Проблеми розвитку зовнішньої торгівлі послугами України в умовах війни та подолання наслідків військової агресії.
5. Вплив COVID-19 на міжнародну торгівлю послугами.
6. Інструменти регулювання міжнародної торгівлі послугами.
7. Охарактеризуйте Генеральну угоду з тарифів та послуг (ГАТС/COT) як інструмент багатостороннього регулювання міжнародної торгівлі послугами.
8. Роль криптовалюти у світовій економіці.
9. Криптовалюти як новий інструмент на міжнародних фінансових ринках: можливості та виклики для глобальної економіки.
10. Проаналізувати світовий та вітчизняний ринок похідних фінансових інструментів.
11. Вплив вільних економічних зон на процес світового руху капіталу.
12. Вплив пандемії COVID-19 на світовий рух капіталу.
13. Аналіз потоку іноземних інвестицій у вітчизняну економіку.
14. Вплив ТНК на економічний розвиток країни (на вибір).
15. Міграційні процеси країни (на вибір).

Завдання 2. Підготувати реферат (одна з тем на вибір):

1. Сучасне середовище міжнародних економічних відносин (країна на вибір).
2. Соціально-економічні показники розвитку країн Східної Азії (Тихоокеанського регіону, Арабських держав, Південної Азії, Південної Європи, Латинської Америки і Карибського басейну, країн Африки та Півдня від Сахари, Східної Європи).
3. Сучасні особливості розвитку офшорного бізнесу у світі.
4. Аналіз галузевої структури ПІІ у світі (за даними ЮНКТАД).
5. Перспективи розвитку транснаціональної діяльності в Україні.
6. Світові центри офшорного бізнесу (Віргінські острови, Кіпр, Мальдівські, острови, Сейшельські острови тощо на вибір).
7. Проблеми діяльності зарубіжних ТНК в Україні (на прикладі конкретної компанії).
8. Характеристика діяльності українських компаній на світових ринках товарів і послуг.
9. Механізми розв'язання міждержавних суперечок в межах СОТ.
10. Аналіз результатів взаємної торгівельної діяльності України і її основних торгівельних партнерів.

11. Сучасні джерела офіційної допомоги розвитку.
 12. Аналіз умов кредитування МВФ української економіки.
 13. Соціально-економічні наслідки зовнішньої міграції в Україні.
 14. Реалізація програм допомоги ЄС в Україні (на прикладі конкретного сектору).
 15. Стратегія співпраці України з ЄС (України і іншої країни світу).
 16. Сучасні особливості розвитку інтеграційних процесів.
- Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання двох завдань самостійної роботи.

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, тестування.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- залік.

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) із дисципліни «Міжнародна економіка» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	Модульна робота по темах 1-4	Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	Модульна робота по темах 5-9	Підсумкова оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання трьох завдань	Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання двох завдань	1. Теоретичне завдання – макс. 20 балів; 2. Тестові завдання (20 тестів по 2 бали за тест) – макс. 40 балів; 3. Задача (1 задача) – макс. 40 балів

Поточне оцінювання передбачає усне опитування студента під час практичних занять не рідше як раз на два заняття. Окрім того, під час практичних занять до кожної теми передбачено тестування. У підсумку поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять. У випадку пропуску практичних занять передбачено відпрацювання, в іншому разі вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного.

Модульний контроль передбачає проміжне оцінювання якості засвоєння студентом теоретичного і практичного матеріалу певного змістового модуля дисципліни «Міжнародна економіка». Модульна контрольна робота містить: тестові завдання (20 тестів по 3 бали за тест) – макс. 60 балів; 2 задачі – макс. 20 балів кожна.

Проведення тренінгу дозволяє забезпечити засвоєння теоретичних знань та практичних навиків, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Міжнародна економіка». За результатами проходження тренінгу студент отримує оцінку, яка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання трьох завдань.

Наступним видом модульної роботи є виконання завдань самостійної роботи, що передбачає: підготовку есе та реферату. Підсумкова оцінка за модуль визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання завдань самостійної роботи.

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Міжнародна економіка» є метою підсумкового контролю шляхом проведення екзамену. Структура екзаменаційного білету містить: Теоретичне завдання – макс. 20 балів; Тестові завдання (20 тестів по 2 бали за тест) – макс. 40 балів; Задача (1 задача) – макс. 40 балів.

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійне забезпечення викладання лекцій (проектор; <i>on-line</i> платформи: <i>ZOOM; Google Meet</i>)	1-9
2.	Система дистанційного навчання ЗУНУ <i>moodle.wunu.edu.ua</i>	1-9
3.	Пакет прикладних програм базових інформаційних технологій: <i>MS Office</i>	1-9
4.	Телекомунікаційне програмне забезпечення (<i>Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox</i>)	1-9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір: [колект.] монографія / [О. І. Павлов та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. І. Павлова ; Одес. нац. акад. харч.технологій, Каф. економіки пром-сті. Одеса : Астропринт, 2019. 269 с.

2. Іващук І.О., Стахова Н.В., Живко М.А. Міжнародні міграційні процеси. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 204 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45203>

3. Кібік О.М., Нестерова К.С., Хаймінова Ю.В. Міжнародна економіка: навчально-методичний посібник. Одеса : НУ «ОЮА», 2020. 85 с.

4. Міжнародна економіка : навч. посібник / В. П. Решетило, О. В. Бервено, Г. В. Стадник та ін.; за заг. ред. В. П. Решетило, О. В. Бервено; Харк. нац. ун-т міськ. госпва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2020. 262 с.

5. Basic Sources of International Economic Statistics. URL: <https://libguides.princeton.edu/internationalecon/major>

6. IMF. URL: <https://www.imf.org/en/Home>

7. International Economics Theory and Policy. SIXTH EDITION. Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld. URL:

http://course.sdu.edu.cn/G2S/eWebEditor/uploadfile/20120417191243_590081573385.pdf

8. Journal of International Economics - ScienceDirect.com URL: <https://www.sciencedirect.com/journal/journal-of-international-economics>

9. OECD Statistics. URL: <https://stats.oecd.org>

10. Salvatore, Dominick. International economics [electronic resource] / Dominick Salvatore. – 11th ed. 1 online resource. Includes index. Description based on print version record and CIP data provided by publisher; resource not viewed. ISBN 978-1-118-17793-8 (cloth) 1. International economic relations. I. Title. HF1411 337–dc23 URL: <https://ccsuniversity.ac.in/bridge-library/pdf/Dominick-Salvatore-International-Economics.pdf>

11. Trade and Globalization - Our World in Data. URL: <https://ourworldindata.org/trade-and-globalization>

12. World Economics. URL: <https://worldeconomics.com/>

13. World trade statistics : Exports, Imports, Products, Tariffs, GDP and related Development Indicator. URL: <https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/WLD>

14. WTO. Trade and tariff data. URL: https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_e.htm